

Κατανυκτικός αίνος για την Αγία Σοφία, στον περικαλλή της ναό, στα Μανιάτικα στον Πειραιά

/ [Γνώμες](#)

• Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Άφατη κατάνυξη και ηθική ανάταση την Τετάρτη 16 Σεπτεμβρίου 2026, για την εορτή της άχραντης Αγίας Σοφίας, στον ομώνυμο ναό της στα Μανιάτικα στον Πειραιά. Της έξοχης Αγιομαρτύρου της εκκλησίας μας, που με τις απaráμιλλες για την προσήλωσή τους κόρες της, Πίστη, Αγάπη και Ελπίδα, διατράνωσαν στα χρόνια του Αδριανού στην αυτοκρατορία, το ιδεώδες της ορθοδοξίας. Στο πανέμορφο προάστιο του Πειραιά τα «Μανιάτικα», που είναι διάστικτο από τον λαϊκό παλμό των αυθεντικών και καλοσυνάτων ανθρώπων του μεγάλου μας λιμανιού και κομίζει συνάμα το βαρύτιμο ιστορικό φορτίο της λεβεντομένης Μάνης, η οποία προβάδισε και στεφάνωσε με την έξοχη συνδρομή της, όλους τους

αγώνες του έθνους.

Με τον λαμπροστόλιστο ναό της Αγίας Σοφίας στα Μανιάτικά, ανακαινισμένο με την αγάπη μεγάλων ευεργετών, που θέλησαν να κρατήσουν την ανωνυμία τους, να καταυγάζει τον βαθύ λυρισμό των πιστών, αλλά και την ακατάλυτη μύχια σχέση τους, με το ευγενές πολιτισμικό ήθος των Ελλήνων, την Ορθοδοξία. Αλλά συνάμα να αναδύει σημαιοστολισμένος με τους πορφυρούς σταυραετούς, την πολιτισμική μεγαλουργία και την ηθική υπεροχή του Βυζαντίου, στην αχανή λεωφόρο του χρόνου. Σύσσωμος ο λαός του Πειραιώς έτσι, τόσο από τα Μανιάτικά, όσο από ολάκερο το λιμάνι, συνέρρευσε δυναμικά για να τιμήσει την σεπτή μνήμη των κορυφαίων μαρτύρων της χριστιανοσύνης, Σοφία, Αγάπη, Πίστη και Ελπίδα, αλλά και να αρδεύσει ηθικές δυνάμεις, από την ιερή μνήμη τους, για να προχωρήσει με επιτυχία στα σταυροδρόμια της ζωής.

Κατά την ορθόδοξη παράδοση, η Αγία Σοφία και οι θεοσκέπαστες κόρες της Ελπίδα, Αγάπη και Πίστη, παρέδωσαν το πνεύμα κατόπιν δεινών βασανιστηρίων – οι κόρες- την περίοδο του αυτοκράτορα Αδριανού (117-138 μ.Χ.). Και έλαβαν τα όνομά τους, από το έξοχο χωρίο της Καινής Διαθήκης (Α΄Κορινθίους, 13:13) : «νυνὶδὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα• μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη». Η Αγία Σοφία έμεινε ενωρίς χήρα και μέσα σε έναν λιτό και εμπνευσμένο από το ιδεώδες του χριστιανισμού βίο, με τις τρεις κόρες της Πίστη, Αγάπη και Ελπίδα, πήγαν στην Ρώμη, για να ζήσουν. Η απαρασέλευτη πίστη μου όμως στον Χριστό και η έντονη δραστηριότητά τους να διακονήσουν τον λόγο του Θεού, έγινε ιδιαίτερα αισθητή και μισητή ! Ο Αδριανός διέταξε σύντομα να τις συλλάβουν.

Αρχικά συνέλαβαν την Αγία Σοφία και εν συνεχεία άρχισαν να ανακρίνουν τις

ευλαβείς κόρες της, με σκοπό να τους κάμψουν το χριστιανικό τους φρόνημα. Πρώτη εκλήθη σε απολογία στον Αδριανό, η δωδεκάχρονη Πίστη, που απέκρουσε σθεναρά τις δελεαστικές προτάσεις του αυτοκράτορα, να αποποιηθεί την ορθοδοξία και να ζήσει με την αρωγή του μια άνετη και ευτυχισμένη ζωή. Η θεοσεβής απάντησή της στον αυτοκράτορα, αντλημένη από την Αγία Γραφή : «ζώ εμπνεόμενη από την πίστη μου στον Χριστό, που με αγάπησε και έδωσε τον εαυτόν του, για την σωτηρία μου («έν πίστει ζῶτῃ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἑμοῦ» (Γαλ. 2: 20). Και αφότου προηγήθηκαν οικτρά βασανιστήρια για το σθένος της, η μαρτυρική Πίστη αποκεφαλίστηκε. Στο ίδιο ευγενές μήκος κύματος της ορθοδοξίας και η απάντηση στον Αδριανό και της δεκάχρονης Ελπίδας, που ακολουθούσε σε μαχητικότητα και ηθική δύναμη την αδελφή της Πίστη. Από την Αγία Γραφή, θα απαντήσει στον αυτοκράτορα, στο ερώτημά του αν αξίζει να θυσιασθεί με τέτοια βασανιστήρια « Ναι διότι έχουμε στηρίξει τις ελπίδες μας στον ζωντανό Θεό, που είναι σωτήρ όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα των πιστών» («ήλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν» (Α΄ Τιμοθ. 4:10). Και ο μαρτυρικός κύκλος των ευλαβών θυγατέρων της Αγίας Σοφίας, θα κλείσει με την απολογία της εννιάχρονης Αγάπης, που θαρραλέα απήντησε τον Αδριανό, ότι όλη της η ζωή, είναι προσανατολισμένη «Στην αγάπη του Θεού και την υπομονή του Χριστού» («εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Θεσσαλ. 3: 5). Για να υποστεί και η εννιάχρονη παιδούλα του Θεού, τον μαρτυρικό αποκεφαλισμό της. Όμως τον μαρτυρικό θάνατο των αχράντων θυγατέρων της, λίγο αργότερα θα ακολουθούσε και η ευλαβής μητέρα Αγία Σοφία. Αφού έθαψε με τις προσήκουσες τιμές τις κόρες της, παρέμεινε καρτερικά για τρείς μέρες στους τάφους τους και παρακαλούσε θερμά τον Θεό, να την πάρει κοντά στα παιδιά της και στην βασιλεία του. Η προσευχή της εισακούσθηκε αι η Αγία Σοφία, παρέδωσε το ιερό της πνεύμα, δίπλα στα μνήματα των παιδιών της !

Στον περικαλλή ναό έτσι των Μανιάτικων, μαζικά συνέρρευσε ο ευσεβής λαός του Πειραιά, για να προσευχηθεί στην Αγία Σοφία και να φωτοδοτήσει τον δρόμο του. Του πανηγυρικού εσπερινού χοροστάτησε ο σεπτός Μητροπολίτης Πειραιώς κ.κ. Σεραφεΐμ, συγχοροστατούντων του ευλαβούς Επισκόπου Αχελώου και Νήφωνος, του Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Μητρο-πόλεως Πειραιώς, πατρός και Ιωάννη Παναγιώτου, των ευλαβών πατέρων του ναού κ.κ. Αρχιμανδρίτη π. Χρυσόστομου Βάρκα, Πρωτοπρεσβύτερου π. Δημήτριου Καραλή, Πρωτοπρεσβύτερου π. Θωμά Φάνη, Πρωτοπρεσβύτερου π. Ανδρέα Τριλίβα, και άλλων ιερέων της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς. Μετά το πέρας του εσπερινού επακολούθησε εκλιτάνευση της ιεράς εικόνας της Αγίας Σοφίας, στους παρακείμενους δρόμους του ναού, υπο τους ήχους της φιλαρμονικής του Πολεμικού Ναυτικού και του Δήμου Πειραιώς, που σκόρπισαν με το ωραίο ηχόχρωμά τους, τα πιο χαρμόсуνα

μηνύματα στο ευλαβές κοινό της πομπής. Και έμπλεοι από ανεκκλήλητη συγκίνηση οικάτοικοι των Μανιάτικων έραιναν με άνθη και μύρα, την σεπτή εικόνα της Αγίας Σοφίας, αλλά τα άγια αποτμήματα λειψάνων που ακολουθούσαν, διατρανώνοντας τους ακατάλυτους ηθικούς δεσμούς του ελληνικού λαού, με το ιδεώδες της ορθοδοξίας. Με την επάνοδο της πομπής στην εκκλησία, τον λόγο έλαβε ο σεπτός Μητροπολίτης κ.κ. Σεραφείμ και αφού μας μεταλαμπάδευσε με τον μελίρρυτο και πολυδύναμο θεολογικά και πολιτισμικά λόγο του, το θεοφόρο μήνυμα των άχραντων και πανεύφημων αγίων μας Σοφίας, Αγάπης, Πίστης και Ελπίδας, ευχήθηκε στους παριστάμενους, χρόνια πολλά και οι πάνσεπτες μορφές των Αγίων μας, να κατευοδώνουν την ζωή τους και να την σκέπουν, με υγεία και ηθική ευημερία, σε έναν δρόμο ζωής προσανατολισμένο στις άφθαρτες αρετές της ορθοδοξίας. Επακολούθησε ανάκρουση του εθνικού μας ύμνου.

Χρόνια Πολλά φίλες και φίλοι και οι Αγίες μας Σοφία, Αγάπη, Πίστη και Ελπίδα, να λαμπρύνουν την ζωή σας και να σας χαρίζουν κάθε ηθικό καλό!

Παραθέτουμε το Απολυτίκιο των Αγίων μας: Σοφία έκθρέψασα, κατὰ τὴν κλῆσιν σεμνή, τὰς τρεῖς θυγατέρας σου, ταύτας προσάγεις Χριστῷ, ἀθλήσεως σκάμασιν ὁθεντῆς ἄνω δόξης, σὺν αὐταῖς κοινωνοῦσα, πρέσβευε τῷ Σωτήρι, καλλιμάρτυς Σοφία, δοῦναι τοῖς σέτιμῳσι, χάριν καὶ ἔλεος.

